

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/443/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5714216933
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5714216933.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci navrhovateľky C. G., nar. X.X.XXXX, bytom Z. Z., B. E. XX, proti odporcovi Puerta Eslovaquia s.r.o. "v likvidácii", so sídlom Bratislava, Palisády 33, IČO: 47 244 836, o určení, že úver je bezúročný a bez poplatkov, na základe odvolania odporcu proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 18C/18/2014-37 zo dňa 5. marca 2015 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e** .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd určil, že úver poskytnutý navrhovateľke odporcom na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. DF 010 533 a zmluvy o zabezpečení splátok úveru (obe z 6.3.2014) sa považuje za spotrebiteľský úver bezúročný a bez poplatkov.

Predmetné zmluvy vyhodnotil ako vzájomne závislé; zmluva o zabezpečení splátok úveru nesporne závisí od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lebo upravuje spôsob prevzatia peňažnej hotovosti určenej na úhradu splátok dotknutého spotrebiteľského úveru. V tejto spojitosti okresný súd uviedol, že spôsob prevzatia peňažnej hotovosti určenej na úhradu splátok spotrebiteľského úveru mohol byť obsahom samotnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Uzavrel, že zmluva o zabezpečení splátok úveru by nevznikla bez zmluvy o spotrebiteľskom úvere, preto i túto zmluvu podriadil pod režim zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

Nadväzne konštatoval, že ak v súvislosti s prevzatím peňažnej hotovosti určenej na úhradu splátok sa navrhovateľka zaviazala platiť poplatok podľa zmluvy o zabezpečení splátok úveru, je tento poplatok nesporne poplatkom, ktorý ovplyvňuje celkovú sumu, ktorú je navrhovateľka povinná z titulu splatenia úveru zaplatiť. Dotknutý poplatok však nebol zahrnutý do celkovej čiastky (600 eur), ktorú má dlžník na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere zaplatiť, čím je daný rozpor s § 9 ods. 2 písm. g/ zákona č. 129/2010 Z.z.

Okresný súd mal za preukázané tvrdenie navrhovateľky, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje druh spotrebiteľského úveru a ani dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti úveru, ako to vyžaduje § 9 ods. 2 písm. a/, f/ zákona č. 129/2010 Z.z. Taktiež v posudzovanej zmluve nie je vymedzená výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely jeho splatenia (§ 9 ods. 2 písm. k/ označeného zákona). Súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je síce dohoda, že dlžník sa zaväzuje uhradiť celkovú čiastku v 60-tich týždenných splátkach po 10 eur, z ktorého dojednania však nie je možné určiť výšku istiny, úrokov a iných poplatkov v rámci jednotlivej splátky, keď je zrejмый len počet a termíny splátok. Na základe rozoberaných „nedostatkov“ okresný súd

posudzovaný spotrebiteľský úver vyhodnotil v zmysle § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. ako bezúročný a bez poplatkov.

Zároveň konštatoval, že na požadovanom určení mala navrhovateľka naliehavý právny záujem (§ 80 písm. c/ O.s.p.), lebo tu bol aktuálne stav právnej neistoty medzi navrhovateľkou a odporcom. Úver totiž nie je v celosti uhradený a odporca by mohol od navrhovateľky žiadať úhradu úrokov a poplatkov. Posudzovaná určovací žaloba má tak preventívny charakter a možno ňou predísť prípadným súdnym sporom medzi účastníkmi.

O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p tak, že odporcovi uložil povinnosť titulom ich náhrady zaplatiť v spore úspešnej navrhovateľke sumu 212,74 eur, ktorú výšku trov podrobne špecifikoval. Zároveň odporcovi - vzhľadom na oslobodenie navrhovateľky od súdnych poplatkov a jej úspech v konaní - uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za návrh vo výške 99,50 eur na účet tamojšieho súdu (§ 4 ods. 2 písm. za/ v spojení s § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb.).

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporca, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie. K odvolaniu sa písomne vyjadrila navrhovateľka.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu vymedzenom ustanovením § 212 ods. 1, ods. 2 písm. b/ O.s.p. a bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 za súčasnej aplikácie § 156 ods. 3 O.s.p.) rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

V záujme väčšej prehľadnosti odvolací súd (oproti obvyklému súhrnnému vymedzeniu obsahu odvolania, vyjadrenia k nemu a konštatovaní odvolacieho súdu) uviedol jednotlivú odvolaciu námietku odporcu, na ňu reagujúce vyjadrenie navrhovateľky (pokiaľ zaujala k danej námietke konkrétny postoj) a následne vymedzil svoje východiská, úvahy a závery k tej-ktorej otázke.

Odvolateľ prioritne namietal odňatie možnosti mu konať pred súdom tým, že okresný súd vykonal pojednávanie a rozhodol v jeho neprítomnosti, hoci on svoju neúčast' na pojednávaní (deň pred jeho termínom) ospravedlnil. V danej spojitosti poukazoval na to, že mal len 15 pracovných dní na zabezpečenie právneho zastúpenia, pričom v dotknutom období došlo u odporcu tiež k interným problémom (rezignácia konateľky ako jediného štatutárneho orgánu), v dôsledku čoho nebolo reálne a objektívne možné splnomocniť na zastupovanie advokáta.

Navrhovateľka uviedla, že i ku dňu vyjadrenia k odvolaniu je pani U. M. zapísaná v obchodnom registri ako konateľka odporcu. Navyše od 7.2.2015 sú v obchodnom registri nepretržite zapísaní dvaja prokuristi, ktorí sú oprávnení udeliť procesné plnomocenstvo advokátovi.

Krajský súd v prvom rade konštatuje, že v súdnej veci nie je dané povinné právne zastúpenie účastníkov konania; t.j. odporca nemusel byť v konaní (právne) zastúpený. Ako právnická osoba disponuje plnou spôsobilosťou na právne úkony, a teda aj (plnou) procesnou spôsobilosťou (§ 20 O.s.p.). Odporcom tvrdený dôvod odročenia pojednávania - nemožnosť splnomocniť advokáta na jeho zastupovanie - tak nepredstavoval kvalifikovaný titul na požadovaný postup súdu (odročenie pojednávania); navyše, keď odvolateľ ani netvrdí, že by malo ísť o tak právne komplikovanú záležitosť, ktorá si objektívne vyžaduje odborné právne zastúpenie. Bez ohľadu na to, že odporca si právneho zástupcu neskôr nezvolil, práve z obsahu odvolania je zrejmé, že erudované vyjadrenie vo veci bol/je odporca spôsobilý vykonať i „vo vlastnej réžii“.

Odporca nijako nepreukázal ani tvrdenie o rezignácii konateľky spoločnosti, či iné (údajné) interné problémy; z obchodného registra pritom vyplýva, že U. M. bola konateľkou odporcu od 8.1.2013 do 12.8.2015. Súčasne je opodstatnenou i argumentácia navrhovateľky o dvoch prokuristoch odporcu v rozhodnom čase, ktorí mohli konať v jeho mene samostatne. Odporca teda mal objektívne od 11.2.2015, kedy mu bol doručený návrh na začatie konania a predvolanie na termín pojednávania na deň 5.3.2015, jednoznačne dostatok času, aby vykonal všetky opatrenia na zabezpečenie ochrany svojich práv v súdnom konaní; vrátane eventuality splnomocnenie advokáta na zastupovanie. Okresný súd preto správne nevyhovел návrhu na odročenie pojednávania, ktorý záver i náležite odôvodnil.

Z hľadiska vykonaného dokazovania odvolateľ s poukazom na konštatovanie okresného súdu „...súd vykonal dokazovanie výsluchom právnej zástupkyne navrhovateľky...“ namietal nespôsobilosť tohto dôkazu - výsluchu právnej zástupkyne. Podľa § 126 a nasl. O.s.p. možno vykonať dôkaz výsluchom len, pokiaľ ide o osobu v procesnej pozícii svedka, účastníka, prípadne znalca, nie však právneho zástupcu účastníka.

Navrhovateľka uviedla, že za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, čo nevyklučuje ani výsluch právneho zástupcu účastníka. Dodala, že aj keby výsluch jej právnej zástupkyne

nebol vykonaný správne ako dôkaz, nemá to žiaden vplyv na zákonnosť rozhodnutia a v žiadnom prípade nejde o odňatie možnosti odporcu konať pred súdom.

Hoci „výsluch“ právneho zástupcu nepredstavuje dôkazný prostriedok, keďže právny zástupca nie je subjektom, ktorý (priamo) vnímal vlastnými zmyslami rozhodné skutkové okolnosti, predmetná formulácia okresného súdu (či už v zápisnici o pojednávaní alebo v odôvodnení preskúmaného rozsudku) nespôsobuje nesprávnosť napadnutého rozhodnutia. Je totiž zrejmé, že okresný súd skutkový stav ustálil vykonaním predovšetkým listinných dôkazov a prednes právnej zástupkyne navrhovateľky má v tomto smere charakter vyjadrenia k vykonanému dokazovaniu. Len na okraj krajský súd poznamenáva, že v dôsledku rozoberanej nepresnosti v postupe okresného súdu nemohlo dôjsť (ani hypoteticky) k odporcom tvrdenému odňatiu možnosti mu konať pred súdom, lebo v danej spojitosti nebol nijako obmedzený v uplatňovaní jeho procesných práv, resp. nebol vylúčený z vykonania (procesného) úkonu, ktorý by mu inak patril.

Z pohľadu chronológie postupu v prejednávani a rozhodovaní veci odvolateľ namietal, že okresný súd sa primárne nezaoberal preukázaním naliehavého právneho záujmu navrhovateľky na požadovanom určení, ale tento posudzoval až ako v poradí poslednú otázku, čo predstavuje nesprávne právne posúdenie.

Navrhovateľka uviedla, že odporca v podstate namieta len zoradenie odsekov napadnutého rozhodnutia; pokiaľ okresný súd uzavrel, že naliehavý právny záujem je daný, „je jedno“, či to uviedol na úvod alebo na koniec rozhodnutia.

Je nepochybné (čo nepopiera ani odvolateľ), že okresný súd posudzoval danosť naliehavého právneho záujmu na navrhovateľkou požadovanom určení. Následne je nepodstatné, či v rámci písomného odôvodnenia rozhodnutia uvedie závery týkajúce sa danej otázky v úvode (právnych) stanovisk súdu alebo až na ich záver. Zoradenie jednotlivých právnych záverov súdu nemá žiaden vplyv na ich vecnú správnosť. Krajský súd tiež zdôrazňuje, že odvolateľ nespochybňuje samotný záver okresného súdu o existencii naliehavého právneho záujmu v súdnej veci.

V rámci vecného posúdenia odporca tvrdil, že vznik zmluvy o spotrebiteľskom úvere nebol nijakým spôsobom viazaný na vznik zmluvy o zabezpečení splátok úveru, preto nie je správnym záver, že tieto zmluvy sú vzájomne závislé. Nadväzne neobstojí ani záver okresného súdu, že poplatok za službu na základe zmluvy o zabezpečení splátok úveru mal byť zahrnutý do celkových nákladov navrhovateľky. Zmluva o zabezpečení splátok úveru obsahovala samostatné dojednanie medzi účastníkmi o konkrétnej službe podľa výberu spôsobu úhrady splátok; pokiaľ by navrhovateľka platila bezhotovostne (a nie v hotovosti), zmluvu o zabezpečení splátok úveru nemusela uzatvoriť.

Krajský súd, zhodne s okresným súdom, konštatuje, že je úplne zrejmá závislosť zmluvy o zabezpečení splátok úveru od zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Už samotné označenia zmluvy „o zabezpečení splátok úveru“ bez pochybností definuje, že jej predmet súvisí s pohľadávkou veriteľa z titulu úveru poskytnutého navrhovateľke (slúži na jej zabezpečenie). Bez úveru poskytnutého práve na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere by vzťah založený zmluvou o zabezpečení splátok úveru nemal žiaden význam. Odvolateľ ani len netvrdí, na čo by mali hotovostné splátky v zmysle tejto zmluvy slúžiť, ak nie na splatenie úveru. Nadväzne, odmena dohodnutá podľa zmluvy o zabezpečení splátok úveru vo výške 252 eur je bez akejkoľvek pochybnosti súčasťou odplaty za poskytnutý úver, keďže jednoznačne ovplyvňuje celkové náklady úveru vo vzťahu k spotrebiteľovi.

Odvolateľ nepopieral, že posudzovaná zmluva o úvere výslovne neobsahuje označenie druhu poskytnutého spotrebiteľského úveru, len tvrdil, že absencia predmetného údaju nedosahuje intenzitu, ktorú mal na mysli zákonodarca, resp. sa neprieči účelu ochrany spotrebiteľa podľa európskeho práva. Zároveň za podmienky, že ide o bezúčelový úver so splátkami rozvrhnutými na 60 kalendárnych týždňov (cca 15 mesiacov), je zrejmé, že ide o bezúčelový krátkodobý úver. Obdobne mal odporca za to, že údaj o dobe trvania spotrebiteľského úveru a konečnom termíne jeho splatnosti dostatočne jasne a zrozumiteľne pokrýva informácia o počte a termínoch splatnosti jednotlivých splátok, pričom je zrejmé, že konečná splatnosť nastáva splatnosťou poslednej splátky úveru. Domnieval sa, že ak zákon neurčuje spôsob, akým majú byť predmetné údaje určené (konkrétnym dátumom alebo inak), tak je akceptovateľným akýkoľvek určiteľný spôsob doby trvania a konečného termínu splatnosti.

Navrhovateľka uviedla, že zmyslom § 9 zákona č. 129/2010 Z.z. je, aby zmluva obsahovala pre spotrebiteľa jasné informácie o parametroch úveru, preto je neprípustné, aby si spotrebiteľ vyvodzoval jednotlivé náležitosti „prácnym čítaním“ textu zmluvy. Doplnila, že zmluva neobsahuje ani „rozklúčovanie“ jednotlivých splátok na istinu, úroky a poplatky.

Zákon č. 129/2010 Z.z. za účelom ochrany spotrebiteľa stanovuje v § 9 presné požiadavky na obsahové náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Je zrejmé, že daný účel možno dosiahnuť len vtedy, ak zmluva obsahuje presné a konkrétne údaje o parametroch poskytnutého úveru. Rozhodne nepostačuje, ako to tvrdí odvolateľ, že na základe (iných) údajov zmluvy je niektorý z dotknutých parametrov úveru určiteľný. Označený zákon teda v zmysle § 9 ods. 2 písm. f/ neumožňuje, aby zmluva obsahovala len spôsob určenia termínu konečnej splatnosti úveru. Výklad podsúvaný odporcom by znamenal nielen zákonu nezodpovedajúce zmiernenie informačnej povinnosti dodávateľa, ale v konečnom dôsledku oslabenie ochrany spotrebiteľa. Ochrana spotrebiteľa, ako slabšej strany v zmluvnom vzťahu, predstavuje hodnotu postavenú na roveň iných hodnôt verejného poriadku, ktorému základnému východisku posudzovania spotrebiteľských vecí zodpovedá i potreba principiálneho a striktného výkladu dotknutých právnych noriem.

Už absencia údaje o konečnej splatnosti úveru má za následok, že sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z.), a teda vecnú správnosť napadnutého rozsudku. Pre úplnosť krajský súd dodáva, že obdobne je nesporné, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala náležité vymedzenie druhu úveru (§ 9 ods. 1 písm. a/ označeného zákona). Taktiež okresný súd správne konštatoval, že pri vymedzení splátky úveru predmetná zmluva neobsahuje údaj o tom, aká časť splátky pripadá na istinu, úroky a ostatné poplatky. Ide pritom o jeden z rozhodujúcich údajov, podľa ktorého sa môže spotrebiteľ orientovať v ponuke úverov, keďže bude vedieť, o koľko každou jednotlivou splátkou znižuje svoj dlh (v užšom slova zmysle viažucom sa bezprostredne na istinu - výšku reálne poskytnutého úveru).

Napokon odvolateľ vytýkal okresnému súdu, že sa v odôvodnení rozhodnutiu nijako nevysporiadal s jeho návrhmi na vykonanie dokazovania (výsluchy svedkov), z dôvodu čoho je jeho rozhodnutie nepresvedčivé. Nevykonaním odporcom navrhovaných dôkazov mal navyše konajúci súd dospieť i k nesprávnym skutkovým zisteniam.

Je potrebné prisvedčiť odporcovi, že okresný súd sa v rámci odôvodnenia bližšie nezaoberal s jeho návrhmi na vykonanie dôkazov. Uvedená nedôslednosť však nezakladá vadu konania, ktorá má za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia. Okresný súd totiž na základe ďalších dôkazov spoľahlivo a v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav. Krajský súd zároveň zdôrazňuje, že odporca síce navrhol vykonanie výsluchu dvoch svedkov (jedného bližšie neoznačeného), ale neuviedol, na preukázanie akých konkrétnych okolností majú byť vypočutí. Z hľadiska podstaty sporu, ktorá je definovaná obsahovými náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere, by výsluch bývalej konateľky odporcu, či obchodného zástupcu ani nemohli privodiť iný záver o rozhodných skutkových okolnostiach. Keďže konanie na I. a II. stupni (aj v zmysle záverov vyslovených v rozhodnutiach Európskeho súdu pre ľudské práva, či Ústavného súdu SR) tvorí jeden celok, predmetnú nedôslednosť odôvodnenia súčasne odstránil krajský súd vyššie uvedeným vysvetlením.

Z doteraz konštatovaného vyplýva, že odvolacie dôvody odporcu, ktorými je odvolací súd viazaný (§ 212 ods. 1 O.s.p.), boli neopodstatnené. Nakoľko neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 212 ods. 3 O.s.p.), napadnutý rozsudok vo veci samej potvrdil.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním bezprostredne nenapadnutý, ale od meritórneho rozhodnutia závislý, výrok o náhrade trov prvostupňového konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore i návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov. Rovnako správne - na základe výsledku konania a oslobodenia navrhovateľky/ spotrebiteľa od platenia súdnych poplatkov - rozhodol okresný súd o poplatkovej povinnosti odporcu.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Odvolateľ - odporca nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Navrhovateľka si síce uplatnila nárok na náhradu trov konania, avšak vo vzťahu bezprostredne k odvolaciemu štádiu nielen trovy konania nevyčísliila, ale ani bližšie nevymedziila; z obsahu spisu pritom nevyplýva, že by jej v konaní pred odvolacím súdom nejaké trovy vznikli.

Toto rozhodnutie krajského súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné